

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce v podstatě správně, dospěv k úsudku, že sporné směňky jsou platné podle § 3 čís. 7 sm. zákona. Opačný názor dovolatelův, že se toto zákonné ustanovení nevztahuje na případ, je-li uvedeno na směnce několik směnečníků a při každém jiné bydliště, nemá opory v zákoně, neboť zákon v tom směru nijak nerozeznává. Také v tomto případě je uvedeno několik míst a platí tedy první z nich, tedy místo uvedené u prvního směnečníka za místo platební. Z okolností, že uvedené ustanovení zákonné mluví jen o směnečníku a nikoli o směnečnicích, nemůže dovolatel nic pro sebe dovozovati, neboť § 3 sm. zák. mluví o výstavci, remitentovi a směnečníku jen v jednotném čísle, ač nelze pochybovati o tom, že se může vyskytovat na směnce také několik takových osob.

Čís. 9766.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Předpisu § 17 zák., podle něhož výrok o vině jest převzítí z rozvodového rozsudku do usnesení, povolujícího rozluku manželství, jest použití obdobně i v případech §§ 15, 16 rozl. zák. Třebas bylo v usnesení povolujícím rozluku jen vysloveno, že se manželství prohlašuje za rozloučené, aniž se stala zmínka o zavinění té neb oné strany, zůstal výrok o dovolatelově vině na rozvodu manželství obsažený v rozvodovém rozsudku i na dále v platnosti.

(Rozh. ze dne 22. března 1930, Rv II 498/29).

Rozsudkem ze dne 2. listopadu 1914 bylo manželství stran rozvedeno od stolu a lože z viny žalovaného manžela a manžel byl uznán povinným platiti manželce výživné měsíčních 40 K. Usnesením ze dne 17. dubna 1928 bylo manželství prohlášeno rozloučeným pro nepřekonatelný odpor. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se manželka, by byl manžel uznán povinným platiti jí výživné měsíčních 600 Kč. Procesní soud první stolice přisoudil žalobkyni výživné 300 Kč měsíčně. Odvolací soud k odvolání žalovaného napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Jde podle usnesení krajského soudu ze dne 17. dubna 1928, jež bylo potvrzeno usnesením vrchního soudu jako soudu rekursního a nabylo tudíž moci práva, o rozluku po rozumu §§ 15, 16 rozl. zák. Touto rozlukou nebyla ani dotčena otázka viny ani vyživovací povinnosti žalovaného (§ 91 obč. zák.) v mezích dosavadní soudní úpravy. Pokud se týče této povinnosti, plyne to jasně z § 19 zák., jenž stanoví, že ujednání stran a rozhodnutí soudu podle §§ 106 a 108 obč. zák. zůstávají i po vyslovené rozluce v platnosti, pokud se strany nedohodnou jinak, a že kterýkoli z rozloučených manželů může žádati z důležitých důvodů o nové spořádání majetkových poměrů pořadem práva. Ne-

pozbyl tedy platnosti rozsudek krajského soudu ze dne 2. listopadu 1914, jímž byla vyživovací povinnost žalovaného určena a jenž jest zásadně založen na ustanoveních §§ 91, 108, 117 obč. zák. Rozsudek ten jest pokládati za rozhodnutí podle § 108 obč. zák., citovaného v § 19 rozl. zák., ježto se § 108 obč. zák. dovolává výslovně všeobecného předpisu § 117 obč. zák., (rozh. nejvyššího soudu ze dne 29. března 1922, Rv II 9/22 čís. 1595 sb. n. s.). Veškerá odvolatelem citovaná rozhodnutí nejvyššího soudu vztahují se na povolení rozluky bez předchozího soudního rozvodu a nepřicházejí proto v úvahu. Co se týče zvýšení výživného 40 K měsíčně prisouzeného straně žalující rozsudkem ze dne 2. listopadu 1914, jest každý smír a i soudní výrok, jímž se upravují nároky na výživu, pokládati za změnitelné, když se poměry, za nichž výše výživného byla stanovena, změni tou měrou, že přiměřená změna jeví se ze spravedlivých důvodů právních nutným důsledkem těchto nových poměrů. Plyne to z povahy a z účelu nároku na výživu. První soud zcela správně zjistil, že se majetkové poměry žalobkyně vzhledem k jejímu vyššímu stáří a tím ke ztracené její výdělečnosti podstatně zhoršily, a odvolací soud shledává zvýšení výživného 40 K měsíčně na 300 Kč měsíčně, přihlížeje k nastalé změně všeobecných poměrů vyživovacích a zejména k znehodnocení měny, které nastalo od roku 1914, za plně odůvodněné a přiměřené.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Dovolání žalovaného uplatňující dovolací důvody čís. 3. a 4. § 503 c. ř. s. není v žádném směru opodstatněno. Dovolací důvod čís. 3 § 503 c. ř. s. lze uplatnit, když odvolací soud v podstatném bodu vycházel ze skutkového předpokladu, který odporuje spisům. Dovolatel neprovádí proto po zákonu tento dovolací důvod, nýbrž brojí proti právnímu posouzení věci odvolacím soudem výtkou, že napadený rozsudek odporuje spisům, zejména spisům Cg I 78/14, týkajícím se rozvodového sporu, pokud má za to, že rozsudek v této rozvodové rozepři jest soudním rozhodnutím podle § 108 obč. zák. ve smyslu § 19 rozlukového zákona. Tento právní názor odvolacího soudu jest správný a souhlasí se zásadami, které nejvyšší soud vyslovil v rozhodnutí čís. 1595 sb. n. s., na které se dovolatel poukazuje. Právoplatným usnesením krajského soudu ze dne 17. dubna 1928 bylo ovšem jen vysloveno, že se manželství uzavřené mezi stranami dne 13. listopadu 1887 prohlašuje za rozloučené pro nepřekonatelný odpor, aniž se stala zmínka o zavinění té neb oné strany. Než přes to zůstal výrok o dovolatelově vině na rozvodu manželství v rozvodovém rozsudku i na dále v platnosti. Předpisu § 17 rozl. zák., že výrok o vině jest převzítí z rozvodového rozsudku do usnesení, povolujícího rozluku manželství, jest použití obdobně i v případech § 15, 16 rozl. zák. Že se tak nestalo v souzeném případě, nemůže býti na újmu žalobkyni a žalovaný nemůže z toho těžiti. Proto nezbyvá než míti za to, že vinu na rozluce manželství, vyslovené uvedeným usnesením krajského soudu, má žalovaný, z jehož výhradného zavinění bylo man-

želství rozvedeno. (Viz k tomu rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 579 a 7439 sb. n. s.). Dovolatel není tedy v právu, vycházejí z předpokladu, že na rozluce manželství nemá viny. Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 1705, 3861, 7439, 7758, 7962 sb. n. s., a rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni Gl. Ung. nová řada čís. 1147 dovolává se žalovaný neprávem, neboť mají jiný skutkový podklad než rozepře, o niž jde. Podle rozhodnutí čís. 1705 a 3861 nemůže ovšem manželka požadovati na manželovi výživné, nebylo-li při rozluce uznáno na vinu manželovu, než v těchto případech šlo o rozlukový rozsudek, v němž bylo vysloveno, že se manželství rozlučuje bez viny manželů, kdežto v rozepři, o niž právě jde, platí, jak doličeno, výrok rozvodového rozsudku, že rozvod zavínil dovolatel, i pro rozluku sporného manželství. Rozhodnutí čís. 7439 sb. n. s. mluví přímo proti dovolateli, neboť vyslovuje ovšem zásadu, že i manžel, jenž podle rozvodového rozsudku byl uznán vinným rozvodem, jest oprávněn domáhati se rozluky podle §§ 15 a 16 rozlukového zákona, než obsahuje také výrok, že předpisu § 17 rozlukového zákona o převzetí rozhodnutí o vině do usnesení povolujícího rozluku manželství jest použití obdobně i v případě rozluky podle § 16 rozl. zákona. Rozhodnutí čís. 7758 sb. n. s. nedopadá, jelikož se zabývá otázkou, zda pro nárok manžela, jenž nemá viny na rozluce, podle druhé věty § 1266 obč. zák. jest závažno, zda rozluka byla vyslovena rozsudkem, či usnesením, a zda si při rozluce vyhradil nárok na výživné. Toto rozhodnutí považuje tyto okolnosti za lhostejné a klade důraz jen na to, že k rozluce manželství došlo z viny manžela, na němž se nevinný manžel domáhá náhrady škody podle § 1266 obč. zák. Také rozhodnutí čís. 7962 má jiný skutkový podklad než spor, o nějž jde, a vyslovuje zásadu, že rozloučená manželka nemůže na manželi požadovati výživné podle dvorského dekretu ze dne 4. května 1841 čís. 531 sb. n. s., třebas pravoplatnost rozsudku vyslovujícího rozluku manželství nastala teprve po podání žaloby o výživné. Totéž platí o rozhodnutí bývalého Vídeňského nejvyššího soudu Gl. Ung. nová řada čís. 1147. Že se žalovaný osnovy nového občanského zákonníku neprávem dovolává, uznává sám již tím, že vychází z nesprávného předpokladu, že na rozluce sporného manželství nemá viny. Dovolatelovo tvrzení, že žalobkyně má sama dostatek vlastních prostředků na výživu, nemá opory ve skutkových zjištěních nižších soudů, naopak vysvítá z nich pravý opak. Žalovaný se dovolává tudíž také v tomto směru neprávem rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 1595 sb. n. s., podle něhož manželka se nemůže domáhati nového spořádání majetkových poměrů (výživného) ve smyslu § 19 rozl. zák., má-li sama dostatečné vlastní prostředky vyživovací, což ovšem v tomto případě nebylo prokázáno.

Čís. 9767.

Vzdal-li se žalobce při prvním ústním jednání nároku na částku převyšující 5.000 Kč, stal se dovolaný okresní soud příslušným k projednání a k rozsouzení rozepře.

(Rozh. ze dne 27. března 1930, R I 114/30).